

Horaris comercials i comerç nouvingut

TRENCANT RUMORS AL COMERÇ

COL·LECCIÓ NOSALTRES TAMBÉ FEM CIUTAT

Horaris comercials i comerç nouvingut

TRENCANT RUMORS AL COMERÇ

pimec
COMERÇ

XARXA BCN
antiRUMORS

Aquest document ha estat elaborat per

amb el suport de

**Ajuntament
de Barcelona**

**Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat**

amb la col·laboració de

Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya

Col·lecció **Nosaltres també fem ciutat**

Horaris comercials i comerç nouvingut

Novembre de 2012

Textos: PIMEC Comerç

Fotografies de portada i pàgina 9: SixProject
(www.sixphotoproject.com)

© PIMEC Comerç, 2012
Viladomat, 174
08015 Barcelona (Catalunya)
pcomerc@pimec.org
www.comerc.pimec.org

És permesa la reproducció i la comunicació pública sempre que se'n faci un ús no comercial i se citi el titular dels drets d'autor mitjançant la següent referència: "Horaris comercials i comerç nouvingut, PIMEC Comerç".

El desconeixement, origen del rumor

CARLES GALVE

Comissionat d'Immigració de PIMEC Comerç

L'incompliment dels horaris comercials és, sens dubte, un dels rumors clàssics que circulen per la ciutat i que menystenen l'esforç i la contribució d'aquelles persones que, nascudes a fora de Catalunya, s'han integrat al comerç de proximitat del nostre país. Massa sovint escoltem que els comerciants nous sobren quan volen sense respectar els límits legals, fet que genera desassossec entre els comerciants autòctons. El que moltes persones desconeixen, fins i tot molts comerciants, és que, per exemple, les botigues de conveniència estan obligades per llei a obrir un mínim de 18 hores al dia i que el petit comerç alimentari pot obrir tots

els diumenges i festius. Certament, tal com descobrireu en aquest document, la normativa catalana preveu que determinats comerços, atenent a la seva superfície de venda o a l'oferta que ofereixen, tinguin total llibertat per a determinar el seu horari comercial. Amb aquest nou títol de la col·lecció *Nosaltres també fem ciutat* pretenem, d'una banda, que els comerciants coneguin els detalls de la llei d'horaris comercials i, d'una altra, que tots els membres de la Xarxa BCN Antirumors tinguin al seu abast dades objectives per a desmuntar els falsos mites que circulen sobre aquest tema.

La llei d'horaris comercials: a qui afecta?

Les perruqueries i els salons de bellesa no estan sotmesos a la llei d'horaris comercials i poden obrir tots els diumenges i festius.

Tal com succeeix a altres països de la Unió Europea, a Catalunya els horaris comercials es troben regulats per llei. Concretament, la Llei 8/2004, aprovada pel Parlament de Catalunya, determina els horaris comercials màxims que els comerços, independentment de la seva superfície, poden aplicar. Estan subjectes a aquestes restriccions, per tant, tots els establiments que ofereixen un producte al consumidor final.

Això no obstant, els comerços l'activitat principal dels quals consisteix a oferir un servei resten al marge de la normativa detallada en aquest document. Entre aquests serveis podem assenyalar les perruqueries, els salons de bellesa, les tintoreries i bugaderies, els bars i restaurants (que es regeixen per la seva normativa específica), etc. Aquests establiments poden

fixar l'horari que desitgin i obrir tots els diumenges i festius.

La professionalització del comerç i la conciliació de la vida personal i laboral, però, recomana avançar cap a horaris comercials que respectin el descans de treballadors i empresaris de comerç. En aquest sentit, l'entrada de comerciants nous a la teixit comercial de Barcelona ha suposat nombrosos canvis. L'estratègia de negoci d'aquests empresaris ha estat combinar serveis *low cost* amb amplis horaris d'atenció al públic. Per aquest motiu, PIMEC Comerç treballa de la mà dels gremis de perruqueria de la ciutat i de la Federació Catalana de Perruqueria i Bellesa (FEDCAT) per tal que els professionals nous d'aquest sector adoptin horaris que permetin la conciliació de la vida professional i familiar.

A photograph of a barber in a black patterned shirt cutting a customer's hair in a blue cape. The barber is using a trimmer. In the background, there is a red-framed mirror with five stars, shelves with hair products, and a white cabinet. A red circle with white text is overlaid on the right side of the image.

**“Els
comerços
regentats
per persones
immigrades
obren quan
volen”**

El marc general

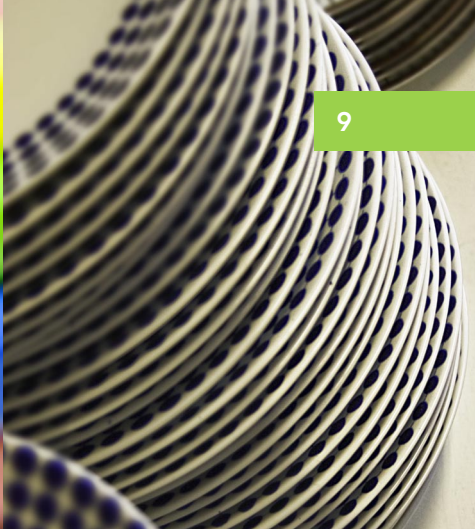
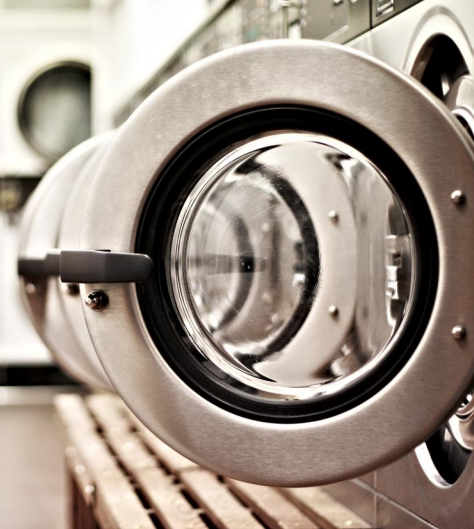
La Llei 8/2004 determina l'horari comercial màxim que poden aplicar els comerços. Això significa que, respectant aquestes limitacions, els comerciants disposen d'un gran marge de maniobra per a determinar els horaris comercials que millor s'adaptin al producte ofert i a les necessitats del seu target. La llei no obliga, per tant, a aplicar els horaris màxims permesos.

Així, els comerços han de respectar les següents limitacions:

- No poden romandre oberts ni realitzar cap activitat de venda entre les 22h i les 7h.
- Poden obrir un màxim de 12 hores al dia.
- Poden obrir un màxim de 72 hores setmanals.
- Poden obrir un màxim de 8 diumenges i festius a l'any, els quals són fixats pel Govern de la Generalitat d'acord amb les organitzacions més representatives del sector.
- Han de romandre tancats els dies 1 i 6 de gener, el diumenge i dilluns de Pasqua, l'1 de maig, el 24 de juny, l'11 de setembre i els dies 25 i 26 de desembre.

**Els comerços poden
obrir un màxim
de 12 hores de dilluns
a dissabte i 72 hores
setmanals**

El Govern de la Generalitat de Catalunya determina els 8 diumenges i festius amb obertura comercial autoritzada

Excepcions al marc general

Les fleques, les pastisseries, les xurreries i els comerços de flors i plantes poden obrir tots els diumenges i festius

La normativa explicada fins ara és d'aplicació a tots els establiments comercials. Això no obstant, existeixen diverses tipologies de comerç que, atenent a la seva oferta o a la superfície de venda, resten al marge de la llei d'horaris comercials. Les restriccions generals, per tant, no els són d'aplicació i els empresaris de comerç que regenten aquests negocis poden fixar lliurement l'horari comercial que millor s'adapti a la seva demanda sense haver de complir els límits legals. Poden, per tant, obrir diumenges i festius si ho desitgen. Aquests comerços són:

- Els establiments dedicats a la venda de pastisseria, rebosteria, xurreria, pa, plats preparats, premsa, flors i plantes.
- Els establiments que només són accessibles des de l'interior d'establiments hotelers i les

estacions i mitjans de transport terrestre, marítim i aeri.

- Els establiments que venen combustibles i carburants i aquells annexos a les gasolineres que es limiten a la venda de recanvis i productes d'automoció.
- Les botigues que es trobin integrades a museus, exposicions, monuments, centres recreatius turístics, parcs d'atraccions o temàtics, etc.
- Els establiments dedicats a la venda de productes culturals o de lleure que no superin els 300m² de superfície de venda i que no pertanyin a grups o cadenes de distribució.
- Els comerços situats en l'entorn immediat dels mercats de marxants poden obrir durant el mateix horari en què es faci el mercat.

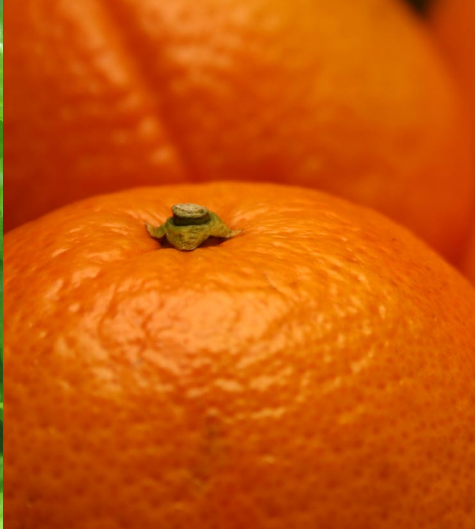

Les cadenes de distribució i els comerços que operen sota un mateix nom comercial no poden acollir-se a aquesta excepció en matèria d'horaris comercials

El petit comerç d'alimentació

Els comerços d'alimentació de menys de 150m² de superfície de venda poden obrir tots els diumenges i festius.

A més dels comerços assenyalats al punt anterior, existeix un altre tipus d'establiment comercial que resta al marge del compliment de la llei d'horaris comercials. Es tracta del petit comerç d'alimentació. Tal com estableix la Llei 8/2004, poden determinar lliurement el seu horari comercial les botigues de compra quotidiana d'alimentació que tinguin una superfície de venda inferior als 150m². A més, el seu titular ha de ser una petita o mitjana empresa i no pot pertànyer a grups o cadenes de distribució ni operar sota el mateix nom comercial. En aquests casos, el comerciant pot obrir tots els diumenges si ho desitja.

Les cadenes de distribució i els comerços que operen sota un mateix nom comercial no poden acollir-se a aquesta excepció en matèria d'horaris comercials

Les botigues de guàrdia

Les botigues de guàrdia o botigues de conveniència constitueixen una tipologia d'establiment comercial les característiques del qual estan fixades per llei. Concretament, perquè un comerç pugui ser considerat botiga de conveniència ha de tenir una superfície de venda inferior als 500m² i oferir, de manera obligatòria, llibres, diaris, revistes, productes d'alimentació, discos, vídeos, joguines, regals i articles diversos. A més, han de romandre oberts al públic, com a mínim, 18 hores al dia els set dies de la setmana.

Sens dubte, aquest horari draconian i obligatori és un factor que pot desmotivar els comerciants autòctons; en canvi, moltes persones novingudes, forçades a l'autoocupació o atretes per la idea del comerç de proximitat com a mecanisme d'integració en la societat d'acollida, han obert botigues de guàrdia a tots els barris de Barcelona, fet que ha revitalitzat aquesta tipologia d'establiment comercial. Gràcies a les botigues de guàrdia, les persones consumidores poden comprar béns de primera necessitat, especialment productes d'alimentació, gairebé a qualsevol hora del dia.

**“Passis
a l'hora
que passis, el
pakistanès de
la cantonada
sempre està
obert”**

**Les
botigues
de guàrdia
estan
obligades
per llei a
obrir un
mínim de
18 hores
al dia**

Gràcies a les botigues de guàrdia, regentades en la seva majoria per comerciants xinesos i pakistanesos, els veïns i les veïnes de Barcelona poden adquirir productes d'alimentació gairebé a qualsevol hora.

Les botigues de guàrdia estan obligades a obrir tots els dies de l'any excepte el 25 de desembre i l'1 de gener, els quals es consideren dies de tancament obligatori per al comerç. A més, han d'avançar el seu horari de tancament a les 20h els dies 24 i 31 de desembre.

El comerç als municipis turístics

A Catalunya hi ha més de 100 municipis turístics on els comerços poden obrir lliurement tots els diumenges i festius

Monistrol de Montserrat (a dalt), Salou (centre) i Puigcerdà (a baix) són tres exemples de municipis de gran aflluència turística la declaració d'excepcionalitat dels quals comprèn tot l'any.

La declaració d'excepcionalitat turística atorga al municipi en qüestió una posició especial pel que fa als horaris comercials. Els comerços situats a aquests municipis de gran aflluència turística disposen de total llibertat per fixar el seu horari comercial; poden, per tant, obrir tots els diumenges i festius i superar les 72 hores d'obertura setmanal.

Aquest instrument, recollit a la Llei 8/2004, pretén adaptar els horaris comercials a les necessitats reals del turisme i a les dinàmiques dels residents. Així, el nombre de places a establiments turístics

i la proporció de segones residències són factors que es tenen en compte a l'hora d'atorgar l'esmentada excepcionalitat.

Quant al procés, correspon a l'ajuntament del municipi en qüestió trametre la petició corresponent, la qual haurà d'estar motivada, i especificar si l'excepcionalitat es demana per a tot l'any o per a una època determinada. Aquesta petició ha d'anar acompanyada de diversos informes emesos per les entitats patronals i sindicals i les organitzacions de persones consumidores de major presència al territori en qüestió. Finalment, correspon a la Direcció General de Comerç de la

En la pàgina dreta, panoràmiques de Sitges (a dalt), Vielha (centre) i Castell-Platja d'Aro (a baix), tres municipis declarats de gran afluència turística.

Generalitat de Catalunya, després d'estudiar tota la documentació, aprovar o denegar la petició d'excepcionalitat turística.

A Catalunya hi ha més de 100 municipis que han estat declarats de gran afluència turística i on els comerços poden obrir lliurement, també tots els diumenges i festius. Si bé existeixen declaracions d'excepcionalitat turística que se circumscriuen a una època determinada de l'any (sovint la temporada d'estiu), la majoria de municipis turístics ho són tot l'any.

En qualsevol cas, existeixen nombrosos pobles i ciutats que, tot i rebre grans fluxos de turistes, no han demanat la declaració d'excepcionalitat turística, bé perquè, pel tipus de turisme que reben, no necessiten ampliar els horaris comercials, bé per raons d'equilibri territorial urbà.

NORMATIVA CATALANA

La vigència de l'excepcionalitat

En el moment de la seva aplicació, la Llei 8/2004 preveia declaracions d'excepcionalitat turística amb efectes indefinits. Recentment, la Llei 9/2011, més coneguda com a llei òmnibus, ha modificat aquesta situació i estableix que les declaracions de municipis turístics tindran una durada màxima de 8 anys. Això no obstant, l'excepcionalitat es pot renovar mitjançant una declaració responsable sempre que continuïn vigents els motius que la van motivar. Aquesta modificació ha contribuït notablement a millorar la precisió i l'efectivitat d'un instrument que poden fer servir els municipis de Catalunya que reben grans quantitats de turistes o que concentren un gran nombre de segones residències. En aquest sentit, la subjecció de la declaració d'excepcionalitat al compliment dels requisits evita la pervivència de municipis que, tot i generar menys interès en termes turístics o de segones residències, permeten l'obertura generalitzada en diumenges i festius.

Aquest document ha estat elaborat per

amb el suport de

**Ajuntament
de Barcelona**

**Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació
Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat**

amb la col·laboració de

Unión de Asociaciones para la Beneficencia de China en Catalunya

ACLARIMENT

Aquest document recull els aspectes bàsics de la regulació vigent en matèria d'horaris comercials a Catalunya en el moment de la seva elaboració. Conté, doncs, les modificacions introduïdes pel Decret llei 4/2012, les quals es troben en vigor des del 3 de novembre. Hi ha la possibilitat que existeixin normatives sectorials més restrictives, les quals completarien el marc normatiu general explicat aquí. En cas de canvis legislatius, el present document hauria de ser revisat.

ÍNDEX DE DISPOSICIONS NORMATIVES

Autonòmiques

Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials
Decret llei 4/2012, de 30 d'octubre, de mesures en

matèria d'horaris comercials i determinades activitats de promoció

Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya

Llei 9/2011, de 29 de desembre, de promoció de l'activitat econòmica

Estats

Llei 1/2004, de 21 de desembre, d'horaris comercials

Reial decret llei 19/2012, de 25 de maig, de mesures urgents de liberalització del comerç i de determinats serveis

Reial decret llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per a garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat

XARXA BCN antiRUMORS

PIMEC Comerç és membre actiu de la Xarxa BCN Antirumors i a través de la seva participació promou l'entesa entre els comerciants autòctons i nous i la integració d'aquests a la trama comercial de proximitat de la ciutat. També contribueix especialment a desactivar els rumors que existeixen en l'àmbit del comerç.

Aquest document pretén ser una eina útil per al dia a dia dels membres de la Xarxa BCN Antirumors d'acord amb el compromís de PIMEC Comerç de proveir la Xarxa de materials específics en l'àmbit del comerç. En cas de dubte, podeu posar-vos en contacte amb l'equip de PIMEC Comerç a través dels següents canals:

www.comerc.pimec.org

pcomerc@pimec.org

elblocdecomerc.pimec.org

www.facebook.com/PimecComerc

twitter.com/PIMECComerc

COL·LECCIÓ NOSALTRES TAMBÉ FEM CIUTAT

Aquesta col·lecció pretén ser un punt de trobada entre les entitats patronals del comerç, els comerciants autòctons i nouvinguts, les Administracions Públiques i tots els membres de la Xarxa BCN Antirumors.

TÍTOLS DE LA COL·LECCIÓ

1. Els comerciants xinesos de Barcelona
2. Horaris comercials i comerç nouvingut
3. Parlem de comerç i nouvinguts

**Ajuntament
de Barcelona**

**XARXA BCN
antiRUMORS**

SEGUEIX-NOS A

